

HOUT WERELD

JAARGANG 76 | NR. 13 | 3 NOVEMBER 2023

HET VAKBLAD VOOR DE HOUTBRANCHE

Thema plaatmateriaal

- International Plywood: huidige markt is 'ingewikkeld'
- Houtwerf zet in op formaldehydevrije lijmen
- Orlimex vindt alternatieven voor berkenmultiplex

Eerste Nederlandse paulowniahout bijna oogstrijp

Peppelhout heeft passie voor populieren

HOUTWERF MAAKT STAP NAAR FORMALDEHYDEVRIJ PLAATMATERIAAL

Verlijming van plaatmateriaal gebeurt standaard met formaldehyde houdende lijmen. Alternatieven met minimaal dezelfde kwaliteit zijn lastig te vinden of te duur. Houtwerf uit Zoeterwoude onderscheidt zich met zowel een multiplex als een underlayment verlijmd met biobased lijm zonder formaldehyde.

Door: Henk Wind

Verlijmen van multiplex zonder ureumformaldehyde is mogelijk, zo bewijst Houtwerf. Het bedrijf kwam de biobased lijm zonder giftige stoffen tegen in China. Houtwerf zoekt altijd al naar milieuvriendelijke, duurzame producten. 'Onze houthandel stamt uit 1932. Het is een familiebedrijf dat ook vestigingen heeft in België en Frankrijk. We leveren veel aan doe-het-zelfmarkten, maar ook aan de handel, aannemerij, industrie en interieurbouw', zegt Pieter Verbeek, die het bedrijf in 2003 samen met zijn broer overnam van zijn vader en ooms. 'We zijn sinds 2004 FSC- en PEFC-gecertificeerd, maar dat is inmiddels niet bijzonder meer. Vanaf 2007 zijn we bezig met circulariteit. Dat deed toen nog bijna niemand. Alleen voor overheidsprojecten. Hout is natuurlijk al ecologisch en hernieuwbaar, maar wij kijken of het nog beter kan. Zo hebben we onder meer Rubberwood ontwikkeld. Dit wordt geproduceerd

uit agro-afval van rubberboom-plantages. Na 25 jaar eindigt de commerciële levenscyclus van een rubberboom. Plantages worden dan gerooid en weer opnieuw aangeplant. Door de rubberboom-stammen industrieel te verwerken tot plaatmateriaal en timmerpanelen krijgen deze een tweede levenscyclus. Voor de timmerpanelen wordt dus geen apart bos gekapt en plantages worden direct opnieuw aangeplant. Rubberwood-panelen zijn daarmee duurzamer dan FSC. Bovendien zijn ze formaldehydevrij. Het is mooi hardhout dat geschikt is voor diverse constructieve en decoratieve toepassingen.'

'In 2019 hebben we met de biobased lijm die we in China vonden, een multiplex op de markt gebracht. Dat is de Powerplex Bio. De prijs daarvan is niet veel hoger dan van platen met een chemische lijm, terwijl de kwaliteit zelfs hoger is dan een standaard multiplex. We halen in onze testen net niet de normen voor WBP, maar komen er heel dicht bij. Dat betekent dat de plaat watervaster is en een langere levensduur heeft dan een standaard multiplex plaat. De grondstoffen voor onze biobased lijm zijn afkomstig van bonen en de lijm is totaal niet toxisch. Uit de testuitslagen komt zelfs dat Powerplex Bio 'formaldehyde non detected' is en dus onder de laagste detectienorm zit. We zien dat er steeds vaker wordt gevraagd naar dergelijke materialen. We werken op dit moment ook aan opname in de Nationale MilieuDatabase. Vraag is er nu nog vooral vanuit ecologische projecten, maar is wel groeiende. Aan andere partijen moeten we het

nog wel steeds uitleggen; dat doen we overigens al vijftien jaar en we zien nu dat de vraag stijgt. Voor de handel is het naar consumenten toe een wat lastig uit te leggen verhaal. Daarom willen we op onze platen een QR-code aanbrengeen waarin we de achtergronden van de plaat en verlijming toelichten. Ondertussen is Hornbach al wel helemaal overgegaan op onze Powerplex Bio.'

RADIATA PINE

'Powerplex Bio wordt gemaakt met eucalyptus hout. Daarnaast hebben we nu een variant ontwikkeld met radiata pine. Een underlayment. Maar we onderscheiden ons niet alleen met de verlijming, ook met kwaliteit. We hebben er bewust voor gekozen om deze plaat, met de naam Stabiofloor, uit te voeren met een stabielere, vlakke en mooiere plaat dan standaard. Dat hoeft technisch dus niet, maar dat is onze keuze. We willen graag verder gaan op deze weg en de consument daar ook in meenemen. We hebben dan ook het voornemen om in 2025 Powerplex volledig te vervangen door de Powerplex Bio. Daarmee 'dwingen' we de klant als het ware in de goede richting.'

De Powerplex Bio en de Stabiofloor worden geproduceerd in China. Is dat handig? 'Ja, in diverse opzichten. In Europa hebben we geen fabrieken genoeg om aan de vraag te voldoen. Over de garantie op kwaliteit hebben we duidelijke afspraken en onze mensen houden toezicht. Maar ook op het gebied van duurzaam-

Een carport uitgevoerd met Powerplex Bio. De multiplex plaat is geschikt voor gebruik buiten in beschutte omstandigheden.

Stabiofloor is een formaldehydevrije underlayment van hoge kwaliteit.

Pieter Verbeek: 'De vraag naar biobased platen groeit. We werken op dit moment aan opname in de Nationale Milieudatabase.'

Fotó's: Houtwerf

Rubberwood is geschikt voor diverse constructieve en decoratieve toepassingen.

heid is er geen probleem. De afstand is groter, maar vanuit China gaat het plaatmateriaal met grote vrachten per boot; vanuit Europa gaat er één enkele container op een vrachtwagen. Die rekensom is wel duidelijk. We hebben de hele levenscyclus van ons plaatmateriaal laten analyseren in een LCA en het blijkt dat we beter scoren dan in Europa geproduceerd materiaal. Ondertussen zetten we ook in China in op duurzame productie, zoals gebruik van gas en het plaatsen van PV-panelen. Tevens investeren we in projecten om onze CO₂-uitstoot te compenseren. Powerplex

Bio kunnen we volgend jaar CO₂-neutraal aanbieden.'

VRAGEN UIT DE BOUW

'Ook in andere platen kijken we naar biobased en formaldehydevrije verlijmingen. Maar dat zijn heel andere lijmen dan in multiplex of underlayment. In OSB zijn daar wel wat meer mogelijkheden voor, maar meestal is het 'geen formaldehyde toegevoegd'. Dat wil dus niet zeggen dat er helemaal geen formaldehyde in zit want dat zit ook in het hout zelf. Wij voeren daarvoor Sterling OSB3-Zero.'

'MDF is lastiger. Wat er is, is vooral een nicheproduct. Spaanplaat is er voor zo ver ik weet nog niet formaldehydevrij, maar dat wordt dan weer gemaakt van gerecyclede materialen. We hebben wel een formaldehydevrije plaat van restmateriaal uit de landbouw: Ecoboards. Daar is een beperkte markt voor want die is relatief duur.'

De inspanningen van Houtwerf vallen op. 'Onze afnemers vragen steeds vaker advies hoe ze hun eigen duurzaamheid kunnen verbeteren en partijen in de bouwketen vragen meer om duurzame materialen, ook als het om hout gaat.' <<